Outi Nietola 4.10.2016 84/16/L/A

Eduskunta
Valtionvarainvaliokunnan liikennejaosto
00012 Eduskunta

Asia: HE 134/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017

Pyydettynä lausuntona Hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017 Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuudella on 48 sellu-, paperi- ja kartonkitehdasta ja 130 teollista sahaa, levytehdasta tai muuta puutuotealan yritystä eri puolilla Suomea. Metsäteollisuuden kuljetukset Suomen sisällä ovat noin 80 miljoonaa tonnia vuodessa, josta 75-80 % on tiekuljetuksia ja loput pääosin rautatiekuljetuksia. Toimialan tuotteiden ja raaka-aineiden merivienti ja -tuonti Suomen satamien kautta on noin 20 miljoonaa tonnia vuodessa. Metsäteollisuuden suunnitellut ja jo päätetyt investoinnit lisäävät toimialan puunkäyttöä 10 miljoonalla kuutiolla, ja kuljetusmääriä useita miljoonia tonneja vuositasolla. Kuljetusmuotojakaumien pysyessä ennallaan suurin kasvu kohdistuu todennäköisesti tiekuljetuksiin.

Rapautuva tiestö ja sillat ovat etenkin alemmalle tieverkolla pakottaneet toimialan kuljetuksia kiertoteille, mikä on nostanut kuljetuskustannuksia. Väylien heikko kunto on hidastanut myös raskaiden ajoneuvojen mittojen ja massojen noston kustannus- ja ympäristöhyötyjen toteutumista. Metsäteollisuudessa uudistus on hyödynnetty ennakoidun mukaisesti. Puunkuljetuskalustosta jo yli 45 prosenttia on 68-tonnista, lähes 40 prosenttia 76-tonnista.

Metsäteollisuus pitää erittäin tervetulleena vuonna 2016 alkanutta ja vuonna 2017 jatkuvaa väylien kunnossapitorahoituksen nostosta ja rahoituksen painopisteen siirtoa väylien kehittämisinvestoinneista ylläpitoon. Myönteistä on lisäksi, että biotaloutta tukevan tieverkon parantaminen on edelleen mukana Liikenneviraston tulostavoitteissa. Metsäteollisuus on antanut sekä Liikennevirastolle että ELY-keskuksille näkemyksensä siitä, mihin kohteisiin kunnossapitorahoitus eri puolella Suomea tulisi metsäteollisuuden näkökulmasta ensi sijassa suunnata. Toimiala pitää tärkeänä teollisuuden kanssa käytävän suoran vuoropuhelun jatkumista sekä valtakunnan että aluetasolla myös tulevan maakuntauudistuksen jälkeen.

Vuoden 2017 talousarvioesityksessä on osana perusväylänpidon parantamisen momenttia rahoitus rautateiden raakapuuterminaaliverkostolle. Tämä mahdollistaa verkoston suunnitelmallisen kehittämisen jatkumisen. Erittäin positiivista on Luumäki-Imatra-Venäjän raja -ratavälille myönnetty rahoitus yhteyden Luumäki-Imatra osalta.

Outi Nietola 4.10.2016 84/16/L/A

Koko ratavälin sujuvoittamiseksi on tulevaisuudessa tärkeää varmistaa myös Imatra-Imatrankoski -yhteyden toteutus.

Yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen ehdotetaan 13 miljoonaa euroa vuonna 2017. Tämä on 5 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2016, mutta riittämätön verrattuna noin 30 miljoonan euron vuotuiseen tarpeeseen.

Metsäteollisuus pitää tärkeänä sen varmistamista, että hallituskaudelle ehdotetut panostukset väylien kunnossapitoon ja korjausvelan kasvun pysäyttämiseen ja vähentämiseen toteutuvat täysimääräisesti.

Välttämätöntä on myös löytää ratkaisu pitkäjänteisyyden lisäämiseen väylien suunnittelussa ja rakentamisessa. Yhdeksi ratkaisuksi siihen on esitetty Liikenneverkkoyhtiö Oy:ta, jonka meneillään olevaan valmisteluun metsäteollisuus osallistuu aktiivisesti. Live Oy:ssa metsäteollisuudelle keskeistä on alempiasteisten ja muiden metsäteollisuudelle tärkeiden väylien rahoituksen turvaaminen. Valmistelun lähtökohtana esillä ollut asiakas maksaa -periaate ei saa johtaa toimialan logistiikkakustannusten nousuun.

Metsäteollisuuden raaka-aine- ja tuotekuljetusten sujuvuus edellyttää toimivia liikenneyhteyksiä sekä alempiasteisilla että pääväylillä eri puolilla Suomea. Nykyiset ja investointien myötä entisestään lisääntyvät kuljetusmäärät tulee ottaa huomioon liikenneväyliin tehtävissä panostuksissa sekä valtakunnallisella että aluetasolla.

Metsäteollisuus ry

Outi Nietola
logistiikkapäällikkö